

Uzgoj Matica- Oplodnjaci

Oplodnja matica je završna faza uzgoja.

Za oplodnju se koriste posebno napravljeni sanduci koji se zovu **OPLODNJACI**.

U principu postoje tri vrste oplodnjaka:

- 1.- Kasetni oplodnjaci
- 2.- Mini oplodnjaci
- 3.- Oplodnjaci nukleusi

Kasetni oplodnjaci

To su oplodnjaci sa jednim ramom i odjelkom za hranu

Kasetni oplodnjak za oplodnju matica na stanicama za sparivanje čistih rasa

Kasetni oplodnjak za sparivanje matica na oplodnim stanicama gdje se sparuju čiste rase

Ovi oplodnjaci se koriste kada se vrši oplodnja matica koje se oplodjavaju na sparivalistima čistih rasa. Oplodnjaku se može dodati zreo maticnjak ili nesparena matica. Kod slanja oplodnjaka na sparivalista ne smije biti trutova među pcelama kojim je napumjen oplodnjak. Zidovi oplodnjaka (kasete) su providni da nadzornik oplodne stanice može prekontrolirati dali ima trutova među pcelama. Ako ima trutova oplodnjak se ne prima na oplodnu stanicu. Oplodnjak je konstruiran tako da je odjeljak za hranu udvojen maticnom resetkom od odjeljka za kasetu. Pcele se natresu u odjeljak za hranu, radilice prodju u odjeljak sa kasetom u kiome se nalazi matica ili zreo maticnjak, poslije se otvori odjeljak za hranu i trutovi izbace a u odjeljak se doda hrana u vidu

secernog tijesta. Ako se vrsi prosijavanje pcela na ovaj nacin bolje je dodati u kasetu izlezenu maticu jer pcele mnogo brze predju u odjeljak sa ramom u

2

kome se nalazi matica. Za uspjesnu oplodnju dovoljno je dodati 1,5- 2 decilitra pcele . Ta kolicina sadrzi oko 500-600 pcela. Prema istrazivanjima za uspjesnu oplodnju je dovoljno oko 300 pcela. Poslije punjenja oplodnjak se stavlja u tamnu , hladnu prostoriju i tu stoji 2 dana. Treci dan se iznosi na oplodnju i otvara se leto tako da mogu izlaziti radilice a da nemoze izaci matica. Peti dan nakon postavljanja na oplodnu stanicu otvara se leto da moze matica izaci i oploditi se. Ako se oplodnjak odmah otvori da moze izlaziti matica onda se dogadja kad matica krene na opodnju za njom krenu sve pcele iz opodnjaka , oplodnjak se izroji. Za vrijeme dok je leto ztvoreno da matica nemoze izaci pcele rade sace i pripremaju matici teren da moze poloziti jaja. Do pojave legla obicno prodje 2 sedmice a moze potrajati i duze.

Ako se leglo ne pojavi u cetvrtoj sedmici onda nesto nij uredi, vjerovatno je matica ostecena na neki nacin ili su je pcele uklupcale.

Nakon oplodnje jedne matice oplodnjak se moze koristiti ponovo sa istim sadrzajem pcela. Nakon vadjenja prve polodjene matice pcele ce povuci maticnjak iz larvi koje postoje u oplodnjaku. Cetvrti dan nakon vadjenja oplodjene matice treba pregledati oplodnjak, pronaci povuceni maticnjak i ponistiti ga a onda dodati novi zreo maticnjak. Moze se dodati izlezena matica ali se dogadja da pcele ubiju tu maticu. Ponekad pcelari ostave povuceni maticnjak da se iz njega izleze i oplodi nova matica. Smatra se da tako dobivena matica nije dobrog kvaliteta ali ta tvrdnja nije dokazana. Ja sam probao ovaj postupak u APIDEA opodnjacima i bio sam zadovoljan sa kvaliteto dobivenih matice.

Oplodnja u istom opodnjaku se moze koristiti 2 – 3 puta u jednoj sezoni. Kod ponovljene oplodnje u istom oplodnjaku treba voditi racuna da se ponekad dogodi da bude zalezeneh trutovskih celija pa ako se radi o sparivnjau na sparivalistu treba o tome voditi racuna. Vrlo se rijetko dogadja da novosparena matica polozi trutovska jaja.

Samo održavanje , punjenje i praznjenje ovih oplodnjaka zahtjeva dosta urednosti i pedantnost.

3

Oplodnja maatica na oplodnim stanicama iziskuje prilične troškove i vrijeme. Nekada su oplodne stanice veoma udaljene od mjesta gdje se pcelari pa putovanje tamo i nazad iziskuje prilične troškove.

Oplodnjaci sa vise malih ramova : APIDEA oplodnjaci

Ovaj oplodnjak je patentiran prije izvjesnog vrenena i patent je priznat od "APIMONDIJE". Oplodnjak je izradjen od poliuretana sto osigurava dobru toplorvu izolaciju. Opremlen je sa 3 mala rama, prostorom za hranu, dobrom ventilacijom i maticnom resetlom za sprecavanje izleta matice do njene spolne zrelosti i spremnosti za parenje.

"APIDEA" oplodnjak priznat od APIMONDIJE

" APIDEA " OPLODNJAK PRIZNAT OD APIMONDIJE

Punjenje oplodnjaka se vrši pčelama tako da se prvo popuni prostor sa hranom a onda se oplodnjak zatvori , okrene na krov i izvuče se pod i kroz taj otvor se sipaju pčele. Pčele za punjenje treba da budu iz legla . To su pčele hraniteljice koje će najbolje hraniti maticu. Ove pčele se mogu pripremiti natresnjem u jednu veću kantu i pustanjem da jedno vrijeme bude slobodno otvoreno da odlete pčele izletnic , onda se pčele poprsku prskalicom i zahvataju posudom i istresaju u oplodnjaka i odmah se pod zatvara i oplodnjak okrećena pravu stranu. Dobivanje mladih pčela hraniteljica može se postići pomoću kose

daske (TARANOVA DASKA) koja se postavi spred kosnice odakle se pcele istresaju s tim da joj je vrh u visini leta kosnice i odmaknut od leta 30- 50 centimetara. Na vrhu daske vormira se grozd pcela iz kojega se zahvataju pcele nekom posudom i istresaju u oplodnjak. Punjenje se moze vrsiti istresanjem

4

pcela u kantu sa mlakom vodom i zahvatanje pcela cjedilkom i sipanje u oplodnjak . Kod ovoga nacina punjenja neophodno je ostaviti oplodnjaka 2-3 sata u hladovini da se pcele osuse a zatim odati maticnjak ili izlezenu maticu. Sve sto vazi za kasetni oplodnjak u vezi sa daljim postupanjem vazi i za APIDEA oplodnjak

Oplodnja u nukleusima

Nkleusi su posebno napravljeni oplodnjaci koji primaju 4-6 ramova kojima se pcelari, opremljeni su hranilicama za prihranu . Kod oplodnje u nukleusima obicno je namjera da se odmah nakon oplodnje nastavi njega nukleusa i da se odgoji drustvo koje je spremno za prezimljavanje. Nukleusi se pune sa ramovima sa leglom, ramovima sa hranom i satnim osnovama. U nukleus se mogu dodavati ramovi sa zapocetim maticnjacima iz drustva koj je dobilo rojev nagon, zapoceti nezatvoreni maticnjaci tihe zamjene matica , zreli odgojeni maticnjaci ili izlezene matice. Kod dodavanja ramova sa maticnjacima iz drustva koje je dobilo rojev nagon nije potreban neki poseban oprez radi bojazni da ce maticnjaci biti unisteni. Kod dodavanja nezatvorenih maticnjaka taakodje nije potreban poseban oprez jar ce pcele nastaviti da njeguju zapoceti maticnjak. Kod dodavanja zrelog maticnjaka dogadja se da pcele poruse dodati maticnjak i pvuku maticnjak na vlastitim larvama. Treba nastojati da se dodaju ramovi sa leglom na kojima nema larvi od kojih se mogu zapoceti matcnjaci a to su larve mladje od 3 dana starosti. Kod dodavanja izlezene matice mora se pripremit da leglo na romovima koji se dodaju bude poklopljeno i da se iz toga legla pocela izlegati mlada pcela. Ako se dodaju ramovi sa leglom koji imaju larve od kojih se mogu zapoceti maticcnjaci pcele ce najcesce ubiti dodaatu maticu i sagraditi maticnjake na vlastitim larvama.

Oplodnja u Rascfusovim oplodnjacima

Raschfusov oplodnjak se može poistovjetiti sa sandukom u kome je spojeno više nukleusa. U odnosu na nukleuse Raschfusov oplodnjak ima niz prednosti :

1.- Koriste se sanduci kojima se pcelari tako da nema posebne dodatne opreme.

2.- U jednom sanduku su smjestena 4 nukleusa.

5

3.- Nema potrebe za pravljenjem posebnih hranilica.

4.- Kod neuspjele oplodnje matice u jednom odeljku pcele prihvataju susjednu.

5.- Kod formiranja novih društava nakon oplodnje matice jedan Raschfusov oplodnjak predstavlja društvo koje u startu ima najmanje 5-6 ramova legla.

Tesko je nabrojati sve prednosti Raschfusovog oplodnjaka.

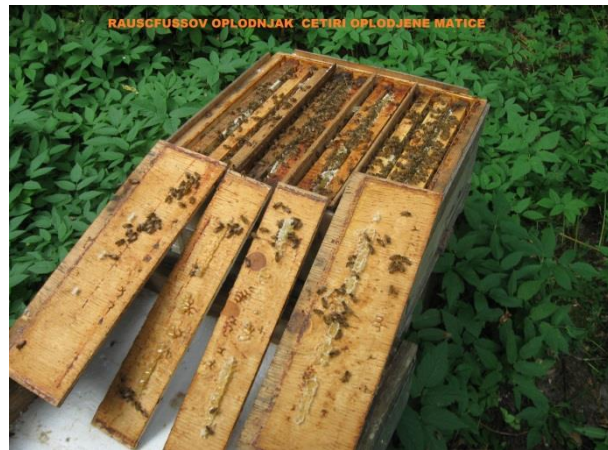

Djelovi Raschfusovog oplodnjaka

Znak opodjene matice

Za Rschfusove oplodnjake pogodni su ramovi manjih dimenzija kao :HLS dimenzije 145 X 366 mm; Halv norsk 160 X 365 I slicni.

Pun uspjeh 4 oplodjene matrice